

Turkish

Bilgilendirme Belgesi 1

Avustralya'da Engelliliği Anlamak

Bu bilgilendirme belgesi, kültürel ve dilsel açıdan farklı toplumlardan kişilere engellilik hakkında tercüme edilmiş bilgiler sağlamak üzere AMPARO Advocacy tarafından geliştirilmiştir.

1. Engellilik nedir?
2. Avustralya'da engellilik
3. Engellilik türleri
4. Erkenden yardım almak
5. İhtiyacınız olan desteğe sahip olmak
6. Nereden yardım alınabilir
7. Engellilik hizmetlerinde değişiklikler
8. Tercümanlara erişim
9. Düşüncelerini söylemek için yardım almak

1. Engellilik nedir?

Bir kişi, kendisine bakmakta, yürümekte veya gezinmekte, net bir şekilde duymakta veya görmekte ya da düşünmekte veya öğrenmekte zorlanıyorsa, bir engelliliği olabilir. Günlük etkinlikleri yerine getirmekte de sorunları olabilir.

Engellilik bir kaza, travma, hastalık nedeniyle veya doğuştan olabilir. Engellilik genellikle uzun süreli ve devamlıdır, bir kişinin tüm yaşamı boyunca kalıcı olabilir. Bu nedenle engellilik, sadece birkaç ay hasta olmak veya yeniden iyileşen bir kemik kırılması geçirmek değildir.

Bir kişinin yetenekleri başkalarının onun hakkındaki düşünceleri (tutumlar) ve fiziksel çevre tarafından da etkilenebilir yani evi, işyeri veya toplumu civarında hareket edip edememesi, kamu ulaştırma araçlarını kullanıp kullanamaması ve toplumu tarafından kendisine nasıl davranıldığı.

2. Avustralya'da engellilik

Avustralya'da engelliler toplumdaki diğer insanlarla aynı haklara sahiptir ve onların yaptıkları şeyleri yapmak için onlara izin verilir. Örneğin, adil şekilde davranılmaya, öğrenmeye ve çalışmaya, istedikleri yerde oturmaya ve yaşamlarını istedikleri gibi yaşamaya hakları vardır.

Engelliler iyi bir yaşam sürdürebilir, amaçlarını yerine getirebilir ve hayallerine kavuşabilir ve toplumda yer alıp ona katkıda bulunabilir. Engellilerin birçok güçlü yönleri ve yetenekleri vardır ve yeni beceriler öğrenebilirler.

Engelliler aile ve toplum yaşamının tüm yanlarında yer almayı isterler ve Avustralya yasaları bunu yapmaları için onlara yardımcı olur. Avustralya’da engelli bir kişiye karşı ayırım yapmak yasa dışıdır.

Bir engelliliği bulunmak, kişinin kimi şeyleri farklı şekilde yaptığı ve farklı türlerde yardıma ihtiyacı olabileceği anlamına gelebilir. Kişinin şunlar için yardıma ihtiyacı olabilir:

- duş almak veya banyo yapmak
- giyinmek
- yatağa girmek veya yataktan kalkmak
- konuşmak ve anlaşılmaq
- alışveriş yapmak
- topluma katılmak
- işe veya tıbbi randevulara gitmek
- bir tekerlekli sandalye gibi araçlar satın almak
- evlerinin bakımını yapmak ve iyi bir yaşam sürdürmek

3. Engellilik türleri

Zihinsel engellilik

Zihinsel engelliliği olanların yeni şeyleri öğrenmede, sorunları çözmeye, bir şey üzerinde yoğunlaşmakta ve anımsamakta daha fazla zorlukları olabilir. En yaygın nedenler şunlardır:

- Bir engellilikle doğmak
- Gebelik sırasındaki sorunlar (örneğin, yeterli oksijen alamamak)
- Sağlık sorunları
- Yetersiz beslenme veya iyi bir tıbbi bakım görmemek

Bedensel engellilik

Bedensel engellilik bir kişinin vücut işlevlerini veya hareket etmesini etkiler; örneğin, yürüme veya mesane kontrolü. Ya da kişinin vücudunun bir parçasını etkileyebilir; örneğin, bir bacağı veya kolu olmayabilir. Bedensel engelliliğin birçok nedeni olabilir, kişi bu şekilde doğabilir, bir kaza veya hastalık geçirebilir. Bedensel engellilik omurga yaralanmasını, beyin felcini ve multipl sklerozu içerir.

Nörolojik engellilik

Nörolojik engellilik beynin verilen bilgileri ele alma ve vücudun geri kalan kısmı ile iletişim kurma şeklini etkiler; örneğin, konuşma, düşünme ve hareket etme. İnsanlar bu şekilde doğabilir, engelliliği yaşam süresi içinde geliştirebilir veya engelliliği bir kaza nedeniyle edinebilir.

Akılsal hastalıklar

Bir akıl hastalığı olan kişiler, ilişkilerini, çalışma ve yaşama yeteneklerini etkileyebilen düşünme, hissetme veya davranış güçlükleri yaşayabilir. Örneğin bir kişide, günlük yaşama katılma yeteneğini etkileyen şiddetli bir depresyon olabilir. Bu, o kişinin ilişkilerini, işini ve yaşamdan zevk almasını etkileyebilir.

Duyusal engellilik

Bu işitme kaybını, görme bozukluğunu veya konuşma bozukluğunu içerir.

Edinilen Beyin Hasarı

Edinilen beyin hasarı doğumdan sonra olur. Buna araba ya da spor kazası veya başka kazalar, felç, beyin tümörü, alkol, uyuşturucu bağımlılığı veya zehirlenme neden olabilir. Edinilen beyin hasarı küçük ve kısa süreli veya şiddetli ve yaşam boyu olabilir.

Otizm

Otizmliler dil veya iletişim ve sosyal beceriler öğrenmede güçlükleri olabilir, seslere, dokunmaya, tatlara, kokulara, ışığa veya renklere karşı duyarlı olabilirler.

4. Erkenden yardım almak

Çocuğunuzun bir engelliliği olduğunu düşünüyorsanız, mümkün olduğunca çabuk yardım almak çocuğunuzun büyümesine ve gelişmesine yardımcı olur ve daha sonra daha az yardıma ihtiyacı olacağı anlamına gelebilir.

Erkenden yardım almak, ailelere çocuklarının engelliliğini anlamalarında ve çocukları için iyi bakım sağlamalarında yardımcı olur.

5. İhtiyacınız olan desteği almak

Kimi engelliler ve aileleri, ihtiyaçları olan yardımı almakta zorluk çekmişlerdir. Engelliliğin ne olduğunu anlamanız önemlidir. Bir engelliliğinizin olup olmadığını nasıl öğrenebileceğinizi doktorunuzla konuşun. Engellilere ve ailelerine yardımcı olabilecek servisler ve destekler vardır.

6. Nereden yardım alınabilir

Queensland'da yaşıyorsanız ve siz ya da ailenizin bir mensubu şimdi yardıma ihtiyaç duyuyorsanız, 13 74 68'i arayıp, durumunuz hakkında Engellilik Servislerinden bir kişiyle konuşmak isteyebilirsiniz.

7. Engelliler için destekte yeni değişiklikler

Önümüzdeki 3 yıl içinde, engellilerin ve ailelerinin, ihtiyaç duydukları desteği nasıl alabileceği konusunda ana değişiklikler ve iyileştirmeler olacaktır. Ulusal Engellilik Sigortası Programı'nın www.ndis.gov.au adresindeki sitesini ziyaret ederek veya onları 1800 800 110'dan veya bir tercümana ihtiyacınız varsa 131 450'den arayarak gelişmeleri izleyebilirsiniz.

8. Tercümana veya tercüme edilmiş bilgiye ihtiyacınız var mı?

Engelliler için Queensland Eyalet Hükümeti tarafından fon sağlanan tüm servisler, gerektiğinde tercüman sağlamalıdır ve bir tercüman isteyebilirsiniz. Ulusal Engellilik Sigortası Programı da tercüman sağlar. **Tercümanlar eğitim alır ve size**

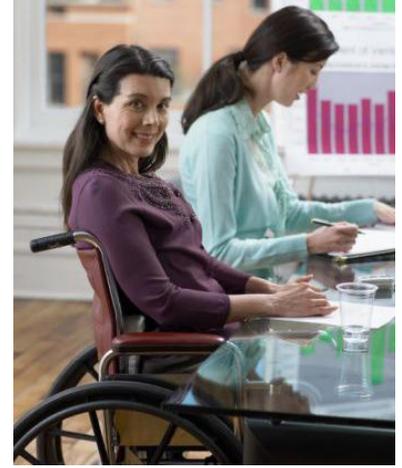
ait bilgileri gizli tutmak zorundadır. Servisler ayrıca size anlayabileceğiniz şekilde bilgi vermelidir, örneğin onlardan bilgileri sizin dilinize çevirmelerini isteyebilirsiniz.

9. Savunmanlık Desteği

İhtiyaçlarınız hakkında düşüncelerinizi söylemek için yardıma ihtiyacınız varsa, bunu yapmak için bir savunmanlık kuruluşundan yardım alabilirsiniz.

Queensland'da şuralarla ilişkiye geçebilirsiniz:

AMPARO Advocacy (Brisbane)	3354 4900
Capricorn Citizen Advocacy (Rockhampton)	4922 0299
Gold Coast Advocacy	5564 0355
Independent Advocacy Townsville	4725 2505
Ipswich Regional Advocacy Service	3281 6006
Mackay Advocacy Inc	4957 8710
Queensland Advocacy Incorporated	3844 4200
Rights In Action Incorporated (Cairns)	4031 7377
Speaking Up For You (Brisbane/ Caboolture)	3255 1244
Sunshine Coast Citizen Advocacy	5442 2524
The Advocacy and Support Centre (Ipswich)	3812 7000
The Advocacy and Support Centre (Toowoomba)	4616 9700
People with Disability Australia (Bundaberg, Fraser Coast, Logan, Mt Isa, Sunshine Coast)	1800 422 015

Şikâyet etmekte bir sorun yoktur.

Unutmayın, size bir kuruluşla ilişkiye geçmeniz söylenirse ama yardımcı olmazlarsa, geri dönüp daha iyi bir yardım istemekte hatta şikâyetçi olmakta bir sorun yoktur.

Kültürünüz veya engelliliğiniz nedeniyle ayırma uğradığınızı hissederseniz, Queensland Ayırımla Mücadele Komisyonu ile 1300 130 760 numaralı telefonda ilişkiye geçebilirsiniz.

Bu bilgiler AMPARO Advocacy Inc. tarafından geliştirilmiştir.

Buradaki bilgilerin, yayın sırasında doğru olması için her türlü çaba gösterilmişse de, bu bilgiler genel bir bakış sağlama amacını taşır ama sizin durumunuz için kesin, doğru veya tam olmayabilir. Daha fazla bireysel tavsiye şiddetle önerilir.

Tarih: Ekim 2016

53 Prospect Road, Gaythorne, QLD 4051
PO Box 2065, Brookside Centre, QLD 4053
www.amparo.org.au info@amparo.org.au

phone 07 3354 4900
Interpreter Service 131450